

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 16999/2557

เด็กหญิงจิตตวดี ภูดี โดยนางสาวชีวรัตน์ นุชท่าโกโจทก์ ผู้แทนเฉพาะคดี บริษัทไทยประกันชีวิต จำกัดจำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 865

ย่อ / หลักกฎหมาย

ศาลฎีกาวินิจฉัยแล้วว่า แม้สัญญาประกันชีวิตที่โจทก์ฟ้องคดีก่อนและสัญญาประกันชีวิตที่ฟ้องคดีนี้ทำขึ้นในวันเดียวกันและรวมอยู่ในกรมธรรม์ประกันภัยฉบับเดียวกัน แต่ก็ยังเป็นสัญญาแยกต่างหากจากกันได้เพราะมิได้มีกฎหมายใดกำหนดให้สัญญาประกันชีวิตแบบพิเศษในคดีนี้เป็นสัญญาอุปกรณ์ของสัญญาประกันภัยแบบสะสมทรัพย์ในคดีก่อน สัญญาประกันชีวิตแต่ละฉบับมีความสมบูรณ์อยู่ในตัวเองทั้งสัญญาก็แยกคนละฉบับและเงื่อนไขแยกจากกัน ถือได้ว่าฟ้องโจทก์คดีนี้มีได้อาศัยเหตุอย่างเดียวกับคดีก่อน จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำ ดังนี้ แม้ประเด็นแห่งคดีที่ศาลต้องวินิจฉัยทั้งสองคดีมีว่า ผู้เอาประกันภัยรู้อยู่แล้วละเว้นเสียไม่เปิดเผยข้อความจริงและจำเลยบอกอ้างสัญญาแล้วจะเป็นเรื่องเดียวกัน แต่ก็เกิดจากสัญญาประกันชีวิตคนละฉบับซึ่งมีข้อกำหนดและเงื่อนไขแยกจากกัน ข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาในคดีก่อนจึงไม่ผูกพันคู่ความในคดีนี้ ป. ไปพบแพทย์หญิง ศ. ที่คลินิกเพื่อรักษาอาการไอและเป็นไข้ ผลตรวจและเอกซเรย์ปอดพบว่า ป. มีอาการหลอดลมอักเสบจากเชื้อแบคทีเรีย ส่วนที่ ป. ต้องนอนรักษาตัวที่โรงพยาบาลเพราะต้องได้รับยาฉีดและดูอาการ แสดงว่าโรคที่ได้รับเชื้อแบคทีเรียทำให้หลอดลมอักเสบมิใช่โรคที่ได้รับเชื้อแบคทีเรียทำให้เป็นโรคร้ายแรงที่จำเป็นต้องนอนพักรักษาอาการในโรงพยาบาล ส่วนแผลเป็นและก้อนเนื้อที่ปอดเป็นมานานมากแล้ว แพทย์หญิง ศ. ไม่ได้ยืนยันว่าเป็นวัณโรค ผลตรวจเสมหะไม่พบเชื้อโรค ทั้งไม่มีการตรวจปอดว่าแท้จริงแผลเป็นและก้อนเนื้อที่ปอดเป็นเพราะสาเหตุใด เป็นอันตรายร้ายแรงต่อชีวิตหรือไม่ ป. ตายด้วยโรคโลหิตเป็นพิษและความดันโลหิตต่ำ มิใช่เป็นผลจากแผลเป็นและก้อนเนื้อในปอด ถือไม่ได้ว่าขณะที่ ป. ทำสัญญาประกันชีวิตกับจำเลย ป. รู้อยู่แล้วละเว้นเสียไม่เปิดเผยความจริงซึ่งอาจจะจูงใจให้จำเลยเรียกเบี้ยประกันภัยเพิ่มขึ้นหรือบอกปิดไม่ทำสัญญา หรือ ป. รู้อยู่แล้วแต่แถลงข้อความอันเป็นเท็จตาม ป.พ.พ. มาตรา 865 วรรคหนึ่ง คำสั่งนายทะเบียนที่ 13/2541 ข้อ 1 ระบุว่า เอกสารแนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยที่เพิ่มเติมตามคำสั่งนี้ให้รวมถึงผู้เอาประกันภัยที่บริษัทได้รับประกันภัยไว้ก่อนวันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับด้วย ฉะนั้นบันทึกสลักหลังแนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยตามคำสั่งฉบับดังกล่าวจึงใช้บังคับกับสัญญาประกันชีวิตก่อนวันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับด้วย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์เป็นเงิน 504,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 12 ต่อปีในต้นเงิน 400,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาสืบพยานโจทก์ที่เหลือให้สิ้นกระแสความแล้วมีคำพิพากษาใหม่ รวมทั้งสั่งค่าฤชาธรรมเนียมตามรูปคดี ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ โดยกำหนดค่าทนายความ 8,000 บาท แทนโจทก์ จำเลยฎีกา ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา นางอารมย์ ผู้แทนโดยชอบธรรมของโจทก์ถึงแก่ความตาย

ศาลฎีกามีคำสั่งตั้งนางสาวชีวรัตน์ เป็นผู้แทนเฉพาะคดีของโจทก์ ศาลฎีกาพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงินค่าสินไหมทดแทนจำนวน 400,000 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 12 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2541 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นและในชั้นฎีกาแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความทั้งสองศาลรวมเป็นเงิน 15,000 บาท จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิจารณาให้จำเลยใช้ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์ 3,000 บาท แทนโจทก์ จำเลยฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจวินิจฉัยว่ามีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่า ข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาคดีก่อนผูกพันคู่ความในคดีนี้หรือไม่ เห็นว่า แม้ประเด็นแห่งคดีทั้งสองที่ศาลต้องวินิจฉัยว่าผู้เอาประกันชีวิตรู้อยู่แล้วละเว้นเสียไม่เปิดเผยข้อความจริงและจำเลยบอกกล่าวสัญญาแล้วจะเป็นเรื่องเดียวกันแต่ก็เกิดจากมูลคดีจากสัญญาประกันชีวิตคนละฉบับกันซึ่งมีข้อกำหนดและเงื่อนไขแยกจากกัน ข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาในคดีก่อนจึงไม่ผูกพันคู่ความในคดีนี้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิจารณานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อไปตามฎีกาของจำเลยมีว่า จำเลยต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์หรือไม่ เห็นว่า นางประมวญไปพบแพทย์หญิงศิริพรที่คลินิกเพื่อรักษาอาการไอและเป็นไข้ เมื่อแพทย์หญิงศิริพรได้ตรวจรักษา รวมทั้งได้เอกซเรย์ปอดของนางประมวญแล้ว เบิกความว่า นางประมวญมีอาการหลอดลมอักเสบ อันเนื่องมาจากได้รับเชื้อแบคทีเรียเท่านั้น เมื่อให้ยาฆ่าเชื้อแบคทีเรียโดยฉีดเข้าเส้น นางประมวญก็มีอาการดีขึ้น ส่วนการที่นางประมวญต้องนอนพักรักษาที่โรงพยาบาล แพทย์หญิงศิริพรเบิกความว่าเป็นเพราะประสงค์จะให้ยาฉีดแก่นางประมวญ จากคำเบิกความของแพทย์หญิงศิริพรดังกล่าว แสดงว่าโรคที่ได้รับเชื้อแบคทีเรียทำให้หลอดลมอักเสบของนางประมวญนั้นมีใช้โรคที่ได้รับเชื้อแบคทีเรียทำให้เป็นโรคร้ายแรงที่จำเป็นต้องรับตัวให้อนพักรักษาอาการโรคที่โรงพยาบาล แต่การที่แพทย์หญิงศิริพรแนะนำให้นางประมวญให้อนพักรักษาที่โรงพยาบาลก็เพื่อดูอาการของนางประมวญและให้ฉีดยาแก่นางประมวญเท่านั้น ส่วนที่ปอดของนางประมวญมีแผลเป็นและก้อนเนื้อ ก็ได้ความว่าเป็นแผลเป็นและก้อนเนื้อเก่า เป็นมานานมากแล้ว พบได้ในผู้ป่วยหลายรายและไม่จำเป็นต้องรับการรักษา ส่วนที่แพทย์หญิงศิริพรเชื่อว่านางประมวญอาจเป็นวัณโรคโดยไม่รู้จักเป็นเพียงความเห็นเท่านั้น แพทย์หญิงศิริพรไม่ได้เบิกความยืนยันว่านางประมวญเคยเป็นวัณโรคหรือแจ้งแก่นางประมวญว่าสงสัยว่านางประมวญจะเป็นวัณโรคซึ่งได้ตรวจเสมหะและไม่พบเชื้อโรค ทั้งไม่มีการตรวจปอดของนางประมวญว่า แท้จริงแล้วแผลเป็นและก้อนเนื้อที่ปอดมีขึ้นเพราะสาเหตุใด เป็นอันตรายร้ายแรงต่อชีวิตหรือไม่ สาเหตุที่นางประมวญถึงแก่ความตายด้วยโรคโลหิตเป็นพิษและความดันโลหิตต่ำก็มีใช่เป็นผลจากแผลเป็นและก้อนเนื้อที่อยู่ในปอด นอกจากนี้ จำเลยไม่มีพยานหลักฐานใดอันจะพิสูจน์ถึงความไม่สุจริตของนางประมวญในขณะทำสัญญาประกันชีวิตกับจำเลย จึงถือไม่ได้ว่าในขณะทำสัญญาประกันชีวิตกับจำเลย นางประมวญรู้อยู่แล้วแต่ละเว้นเสียไม่เปิดเผยความจริงซึ่งอาจจะจงใจให้จำเลยเรียกเบี้ยประกันภัยเพิ่มขึ้นหรือบอกปิดไม่ทำสัญญา หรือนางประมวญรู้อยู่แล้วแต่แกล้งข้อความอันเป็นเท็จ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 865 วรรคหนึ่ง จำเลยไม่มีสิทธิบอกกล่าวสัญญาประกันชีวิตตามฟ้อง และต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิจารณานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการสุดท้ายมีว่า จำเลยต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 12 ต่อปี ในค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่ง

นายทะเบียนที่ 13/2541 ของสำนวนคดีหมายเลขแดงที่ 990/2543 ที่พ่วงรวมหรือไม่ เห็นว่า ตามคำสั่งนายทะเบียนดังกล่าว ข้อ 1 ระบุไว้ว่า เอกสารแนบท้ายกรรมธรรม์ประกันภัยที่เพิ่มเติม ตามคำสั่งนี้ ให้รวมถึงผู้เอาประกันภัยที่บริษัทได้รับประกันภัยไว้ก่อนวันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับด้วย ดังนี้ บันทึกสภากลางแนบท้ายกรรมธรรม์ประกันภัยตามคำสั่งนายทะเบียนที่ 13/2541 จึงใช้บังคับ กับสัญญาประกันชีวิต ก่อนวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับด้วย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

จรูญ ชีวโสภณ · วิรุฬห์ แสงเทียน · อภิรัตน์ ลัดพลี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/16999/2557>